

Representantforslag 114 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Laila Marie Reiertsen og Vigdis Giltun

Dokument 8:114 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Laila Marie Reiertsen og Vigdis Giltun om endringer i folketrygdloven vedrørende beregning av sykepenger for frilansere med både lønnsinntekt og næringsinntekt

Til Stortinget

Bakgrunn

Selvstendig næringsdrivende eller frilansere har rett til sykepenger fra 17. sykedag. Det er et vilkår for rett til sykepenger at de som frilansere jevnlig har inntekt av oppdrag utenfor tjeneste.

For selvstendig næringsdrivende utgjør sykepengene 65 pst. av sykepengegrunnlaget. For frilansere utgjør sykepengene 100 pst. av sykepengegrunnlaget.

Sykepengegrunnlaget skal som hovedregel tilsvare den pensjonsgivende årsinntekten som beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av pensjonspoengtalene for de siste tre inntektsårene. Det er den pensjonsgivende inntekt som gir rett til sykepenger, ikke næringsinntekten. Sykepengegrunnlaget er begrenset oppad til seks ganger grunnbeløpet (G). Man kan i tillegg forsikre seg for å få bedre dekning.

Ved gradert sykmelding har man rett til sykepenger tilsvarende graden av arbeidsuførhet. Sykepengene kan graderes fra 100 pst. ned til 20 pst.

Ved sykmelding i ett år opphører retten til sykepenger. Tidsbegrensingen er den samme selv om man har vært delvis sykmeldt i hele perioden. Hvis vedkommende fortsatt ikke kan være i arbeid når sykepengene opphører, kan man ha rett til andre ytelser som arbeidsavklaringspenger eller uførepensjon.

Fremskrittspartiets representanter har mottatt flere henvendelser fra personer som kombinerer næringsinntekt og frilansinntekt, samt henvendelse fra Frilansjournalistene/Norsk Journalistlag. På bakgrunn av disse henvendelsene er det god grunn til å se nærmere på bestemmelsene i folketrygdloven § 8-42, som lyder:

«Til et medlem som på sykemeldingstidspunktet har inntekt både som selvstendig næringsdrivende og som frilanser, ytes det sykepenger etter bestemmelsene for selvstendig næringsdrivende, jf. § 8-34 og § 8-35.»

Dagens lovgivning og beregningspraksis oppfattes som urettferdig i forhold til arbeidstakere, jf. folketrygdloven § 8-43, som lyder:

«Til et medlem som på sykemeldingstidspunktet har inntekt både som arbeidstaker, som selvstendig næringsdrivende og som frilanser, ytes det sykepenger etter bestemmelsene fra arbeidstakere, jf. § 8-15 til § 8-33.»

Forslagsstillerne viser til følgende to eksempler på hvordan dagens regelverk og praktisering slår ut:

Ola Nordmann kombinerer frilansinntekt og næringsinntekt. Han har 250 000 kroner i lønnsinntekt og 20 000 kroner i næringsinntekt. Sykepenger vil bli utbetalt med 65 pst. av 270 000 kroner, noe som tilsvarer 14 625 kroner per måned.

Per Nordmann er arbeidstaker, har 250 000 kroner i lønnsinntekt og 20 000 kroner i næringsinntekt. Sykepenger vil bli utbetalt med 100 pst. av lønn og 65 pst. av næringsinntekt, noe som tilsvarer 21 926 kroner per måned.

Disse eksemplene gjør det naturlig å stille det prinsipielle spørsmålet om hvorfor Ola skal få vesentlig mindre i sykepenger enn Per? Begge har bidratt med samme innbetaling til folketrygden.

Hva er gjort tidligere

Frilansjournalistene og Norsk Journalistlag (FJ og NJ) sendte en henvendelse om disse forskjellene i folketrygdloven til Arbeids- og inkluderingsdepartementet 3. november 2008, med støtteerklæringer fra 25 organisasjoner som alle har frilansere med kombinert inntekt blant sine medlemmer.

Trenden blant dem som jobber i medie- og kultursektoren, er at en stadig større andel av dem blir frilansere. Man kan heller ikke utelukke, ut fra dagens utvikling på arbeidsmarkedet, at personer i andre sektorer kan få sitt sykepengegrunnlag beregnet ut fra folketrygdloven § 8-42.

I mai 2006 henvendte Arbeids- og inkluderingsdepartementet seg til Rikstrygdeverket (sak 200400502-OKB) og ba om å få et anslag over administrative og økonomiske konsekvenser ved en eventuell endring av folketrygdloven § 8-42. Den 1. juni 2006 svarte Rikstrygdeverket følgende:

«Vi har dessverre ikke grunnlag for å anslå merutgiftene.»

I januar 2009 fikk generalsekretæren og en jurist i Norsk Journalistlag muligheten til å legge frem de ovennevnte forhold for medlemmene i arbeids- og sosialkomiteen. Det er videre kjent at daværende komitéleder, Karin Andersen, henvendte seg til Finansdepartementet om saken. Departementet skrev blant annet følgende i sitt svar den 12. mars 2009:

«... at det er ingen skattemessige begrunnelser for at sykepenger og frilansinntekt reduserer fra 100 til 65 prosent av sykepengegrunnlaget når frilansere også er selvstendig næringsdrivende.»

Videre fremkommer det i følgende svarbrev:

«Det kan derfor være gode grunner for at denne delen av sykepengerettighetene bør gjennomgås.»

Forslagsstillernes synspunkter

Forslagsstillerne mener behovet for å endre folketrygdloven § 8-42 må sees i lys av endringene på arbeidsmarkedet, med en økende bruk av frilansere. Alt tyder på at dagens regelverk er tilpasset en forgangen tid, med et utgangspunkt hvor det var et klart skille mellom lønsmottakere og næringsdrivende, mens dagens arbeidsmarked har en voksende gruppe av ikke-ansatte som har sin inntekt fra ulike oppdragsgivere/kunder/arbeidsgivere.

Generelt oppfordres, fra ulike hold, flere til å bli entreprenører og innovatører, og man oppfordres til å etablere egen virksomhet. De aller fleste frilansjournalister driver nå egen virksomhet, noe som betraktes som en nødvendighet for å kunne henge med i konkurransen om oppdrag. Samtidig har mange også lønnsinntekt. Gjeldende regelverk kan virke dempende på å etablere egen næringsvirksomhet, og da spesielt for dem som har en kombinasjon av lønn og næringsinntekt. I tillegg betyr dagens regelverk dårligere sykepengegrunnlag enn for dem som har tilsvarende lønn fra et ansettelsesforhold.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag til lovendringer i lov om folketrygd, slik at de som kombinerer næringsinntekt og frilansinntekt får beregnet sykepenger etter samme regler som arbeidstakere som kombinerer ordinær lønnsinntekt og næringsinntekt.

8. mai 2012